

המגמה הקלינית המאוחדת המחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

תקנון המגמה

ברוכות הבאות¹ למגמה הקלינית המאוחדת, במחלקה לפסיכולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן. אנחנו שמחים שאתן איתנו, ומתרגשים להתחיל אתכן את המסע המשותף בשנתיים הקרובות!

הלימודים לתואר השני בפסיכולוגיה הם מאתגרים, מרתקים ולא תמיד קלים. בשנתיים הקרובות תמצאו עצמכן מתמודדות עם אתגרים מקצועיים רבים, ובמקביל תחוו התפתחות אישית ניכרת. אלה הן שנים מכוננות – שנים של רכישת כלים מקצועיים רבים, של מפגשים נוגעים עם מטופלים ועם חברים חדשים לספסל הלימודים, ושל התמודדויות אישיות, אקדמיות, מחקריות ואינטלקטואליות שכמותן עוד לא הכרתן.

לקראת תחילת שנת הלימודים, נרצה להעלות כאן על הכתב כמה ציפיות ועקרונות בסיסיים להתנהלות שלכן (ושלנו, הסגל) בשנות התואר. אנו מאמינים כי עמידה בעקרונות הללו חיונית עבור כולנו, על מנת לשמור על סטנדרט מקצועי ואישי גבוה בתוך מסלול ההכשרה.

התנהלות כללית בתוך המגמה:

1. התנהלות בין-אישית: במסלול ההכשרה שלנו, כפי שאנו תופסים אותו, ישנו קשר הדוק בין האישי למקצועי. אנו מצפים מכל אחת מכן לשמור על התנהגות והתנהלות המתאימות ומכבדות את דמותה של הפסיכולוגית. אחריות אישית, כבוד הדדי, אמינות ורגישות – כל אלה אמורים להיות נר לרגלי כולנו.
2. התמודדות עם עומס: התואר השני במגמה שלנו הוא אחד העמוסים ביותר בתחום, אם לא העמוס ביותר שבהם. תהליך הקבלה הינו סלקטיבי מאד, וזאת בין היתר על מנת לקלוט מועמדים המסוגלים להתמודד עם ריבוי מטלות, קליניות ואקדמיות. אנו מבקשים מראש – אנא

---

¹ התקנון מנוסח לסירוגין בלשון נקבה, זכר, או שניהן.ם¹

היערכו בהתאם לשנתיים מאתגרות. זוהי האחריות שלכם, ואנו מצפים שתעמדו בה על הצד הטוב ביותר. כמובן שבמידה וישנו קושי, אתם מוזמנים לפנות אלינו, וננסה לעזור. אולם, על מנת למנוע הפתעות ותסכולים בהמשך, מומלץ שכל אחד ואחת יתארגנו היטב מבחינת עבודה, חיים אישיים, וניהול זמן.

3. שמירה על כללי האתיקה: במהלך התואר, אנו עוסקים בחומרים אינטימיים ורגישים. מטופלים מפקידים בידינו את המידע האישי היקר להם מכל, ומצופה מאיתנו לנהוג על פי כללי האתיקה: שמירה על חסיון, עיסוק בחומרי הטיפול אך ורק בין כתלי הכתה וההדרכה (ולא במסדרונות, במעלית, או במרחב הציבורי באופן כללי). בפרקטיקום, יש לנהוג אך ורק בהתאם להנחיות בכל הנוגע לעיסוק בחומרי הפגישות, שמירתם ותיעודם.

4. טיפול עצמי ודאגה לעצמכם: במהלך התואר, כל אחד ואחת מאיתנו עשוי לחוות גם רגעים מורכבים ואתגרים אישיים. אנו מדגישים כאן את הצורך לגלות אחריות – קודם כל כלפי עצמכם, ובהמשך גם כלפי מטופליכם והחובות האקדמיות שלכם. לשם כך, אנו ממליצים לשקול פנייה לטיפול במהלך התואר, לצד היעזרות בצוות המגמה, במנטורים, במנחים ובמדריכים שלכם.

5. כל אחת מכן ראוייה ליחס מכבד ואמפטי מכל צוות המחלקה – הן חברי הסגל האקדמי והן הצוות המנהלי. במידה ואתם חשים כי לא זכיתם ליחס כזה, אנו ממליצים להשמיע קול, הן מול האדם עצמו והן, במידת הצורך, מול אחת הכתובות העומדות לרשותכם (ראש כתה/מגמה, מנטור, מדריכה, מנחה).

חובות אקדמיים:

התואר השני מהווה קפיצה משמעותית מהבחינה האקדמית והמקצועית בהשוואה לתואר הראשון. בשנתיים הקרובות, תידרשו לגלות מידה רבה יותר של עצמאות, יכולת תיעודף משימות ולקיחת יוזמה. להלן כמה דגשים שיוכלו להתוות את דרככם האקדמית במהלך התואר:

עבודת התזה והתנהלות במעבדה

1. מצופה כי עבודת התזה תהיה משמעותית בהיקפה ובתרומתה לידע ולספרות. ככלל אצבע, תזה צפויה להיות במבנה ובהיקף של מאמר מדעי, ואנו אף מעודדים אכן לנסות ולפרסמה ככזו. במידה ותפורסם כמאמר אשר הובל על ידי הסטודנט.ית, אלה זכאים להיות במעמד של כותב ראשי.

2. תהליך כתיבת התזה עובר דרך מספר אבני דרך, שעשויים להיות שונים בין מעבדה למעבדה. עם זאת, תמיד תידרשו ראשית להגיש ולאשר את הצעת התזה, ורק לאחר מכן את הגשתה של התזה המלאה. יש לעקוב אחר הוראות המחלקה לתהליך התזה.

3. במסגרת המגמה, אנו עושים מאמץ להקדים ככל הניתן את ההתקשרות בין מנחה ומונחה. אנו ממליצים בחום להשתלב במעבדת מחקר בשלב מוקדם, כך שתוכלו לפתוח את שנה א' כאשר אתם כבר מזדהים עם תחום מחקר ומעבדת מחקר מסויימים.
4. התואר השני עמוס מאד, ורווי במטלות דחופות, שלעתים דוחקות הצדה את העיסוק במחקר ובתזה. על מנת להתקדם בעבודת המחקר שלכם בקצב ראוי, ולסיים את התואר תוך שנתיים (כמצופה), מומלץ לשמר קשר רציף עם המנחה, באמצעות פגישות קבועות, נוכחות בישיבות מעבדה, עמידה בדדליינים, ופינוי זמן קבוע ומספיק לעבודה מחקרית. יש להדגיש, כי אנו רואים חשיבות גדולה בסיום עבודת התזה והתואר השני כולו במסגרת של שנתיים. לכם, למחלקה, לאוניברסיטה ולמדע – לכולנו אינטרס משותף לנהל את העשייה המחקרית בקצב הראוי על מנת להנות מפירותיה.

התנהלות בשיעורים

1. יש להקפיד על נוכחות בשיעורים בהתאם לתקנון בר אילן. במידה ולא מתאפשר להגיע לשיעור, יש להודיע בכל מקרה למרצה מראש.
2. אין לאחר לשיעורים. כל מרצה זכאי.ת להחליט שלא להכניס לשיעור את המאחרים.
3. אנא המנעו ממצבים מביכים ובלתי תקינים, בהם אתם מדלגים על שיעור מסויים ובהמשך היום מגיעים לשיעור אחר. מצבים אלה קרו בעבר, והם לא מקובלים.
4. במהלך השיעור, יש לשמור על קשב ועל התנהלות רצינית. אין לשוטט בלפטופים באתרי אינטרנט, להתכתב בווטסאפ, או לעסוק בכל פעילות זולת זו הקשורה לשיעור. אנו מתכוונים להקפיד על כך מאד.
5. אנו מצפים להשתתפות פעילה בשיעורים. התואר השני מבוסס על דיונים ועל שיתוף במהלך השיעור, ואנו רואים חשיבות רבה ביכולת של כל סטודנט להביא מעצמו, לתרום לדיון, ולהעשיר את השיח. תפקידו של המרצה, מצדו, הוא לאפשר מרחב בטוח לשיח חופשי, פתוח וכן, כמתבקש ממגמה טיפולית. במידה ולא כך הדבר, אנו ממליצים לשוחח עם המרצה ולהעלות את הקושי. מנסיונו, קיימת בסגל גמישות ופתיחות סביב נושאים כאלה.
6. סטודנטיות בהריון הינן בעלות זכויות אקדמיות המוגדרות על ידי רשויות האוניברסיטה. ניתן לפנות לגב' חיה נדיבי, האחראית על הנושא באוניברסיטה. בנוסף לכל אותן זכויות, המגמה הקלינית מגדירה כי היעדרות מהפרקטיקום/טיפולים יכולה להיות עד 4 שבועות, בדומה לתכניות טיפוליות אחרות בבר אילן. כך, במידה וישנו צפי מראש כי תידרש היעדרות ארוכה יותר, יש לקחת זאת בחשבון ו/או לשוחח מראש עם ראשי הכתה/המגמה על מנת להבין את פני הדברים.

מטלות אקדמיות

1. יש להגיש את כלל העבודות והתרגילים בכל קורס, וכן להקפיד על הגשה בזמן (אלא אם קיבלתם אישור מראש לדחייה). באותו אופן, אתם זכאים לקבל את העבודות בחזרה כאשר יש עליהן ציון, וכן התייחסות מילולית כלשהי לתוכן ולאיכותו. למותר לציין, כי על המרצה להחזיר את העבודות בזמן.
2. שימוש בטכנולוגיות AI: השימוש בטכנולוגיות אלה הולך ומתרחב, ומביא עמו לא מעט יתרונות ועזרים לכתיבה אקדמית. יחד עם זאת, אנו מצפים לשימוש נבון ומושכל בכלים אלה. כך, נרצה להדגיש כי: א. האחריות על איכות הטקסט היא עליכם, ונצפה כי תוכלו לעמוד מאחורי כל משפט ומשפט בו. ב. יש להקפיד על שימוש אתי בכלי AI, כך שלא יועלו אליהם פרטים מזהים של נבדקים, מאובחנים או מטופלים. ג. בתחומי העיסוק שלנו, לעתים קרובות מטלות הקורס מתבססות על ניתוח של מקרה קליני או אבחוני, או על יישום של הבנות תיאורטיות ומחקריות. במטלות כאלה, חשוב לנו מאד לקבל פרשנות סובייקטיבית אותנטית שלכם כסטודנטים, ויש להקפיד שהשימוש ב AI לא יהיה על חשבון היבטים אלה.
3. חלק ניכר מהעבודות בתואר נכתבות בזוגות. אנו מצפים לעבודה שוויונית בתוך הזוג, כאשר כל אחד תורם את חלקו שווה בשווה.

התנסות מעשית

במסגרת המגמה ישנן התנסויות קליניות מגוונות. בשנים א + ב מתקיים פרקטיקום קליני בתוך הקליניקה לשירות הקהילה במחלקה שלנו. בשנה ב ישנו גם פרקטיקום בשדה, במרפאות בריאות הנפש ובמחלקות בבתי"ח.

בנוסף לכל אלה, צעות מעת לעת הזדמנויות אד-הוק שונות בתוך הקליניקה, למשל – אינטייקים, הקו החם וקבוצות אונליין שנפתחו בעקבות אירועי ה 7.10, ועוד. אנו מעודדים אתכם לקחת חלק באלה, על מנה להעשיר את ארגז הכלים הטיפולי שלכם. לצד זאת, אנו מזכירים שיש לקחת על עצמכם אך ורק דברים שאתם יודעים כי תוכלו לעמוד בהם, במסגרת איזון החובות שלכם כאן במחלקה ובמגמה.

כל אחד מכם זכאי למיטב ההדרכות והליווי בתוך המגמה ומחוצה לה. במידה וישנן בעיות בפרקטיקום, אנו מבקשים קודם כל לפתוח את הדברים מול המדריכה. כמובן שאם הדברים לא נפתרים שם ויש צורך בעוד התייעצות, קיימות עבורכן כתובות נוספות בתוך המגמה.

חשוב לנו להדגיש כי במגמה שלנו מתקיימת תקשורת שוטפת בין מדריכים לחברי סגל וראשי כתה/מגמה. תקשורת זאת מיועדת לוודא שאתם מתקדמים כראוי. זהו שיח מקצועי ופדגוגי, שנועד לקדם אתכם, ושמהווה בסיס לפידבק שיינתן לכם בשלבים שונים, באופן כן, גלוי ושקוף. (עוד על פידבק זה, בהמשך).

מבנה המגמה

מאחר והמגמה הקלינית המאוחדת הינה גדולה, יש לה מבנה ארגוני המתבסס על בעלי תפקידים שונים. כל בעלי התפקידים מהווים עבורכם כתובת, ואתם מוזמנים לפנות אליהם בכל שאלה או בקשה. בעלי התפקידים במגמה

- ראש מגמה
- ראשי כתות (2 לכל שנתון)
- אחראית פרקטיקום בשדה

בנוסף לכל אלה, מתנהל במגמה מערך **מנטורינג**. לכל אחד ואחת מכם יינתן שם של חבר. סגל, אשר יהוו עבורכם כתובת אישית לכל שאלה, התייעצות או בקשה. אנא, נצלו את הכתובת הזו – היא יכולה מאד לסייע לכם בתוך שנתיים לא קלות מבחינה אישית ומקצועית. מערך המנטורינג הוא גמיש במכוון, כך שהפגישות בו יכולות להוות הזדמנות לשיחה חופשית על כל ענין שהוא. במידה ויש תוכן שתרצו או לא תרצו שהמנטור יתעבירו הלאה (לחברי סגל, ראש הכיתה, ראש המגמה, מנחה הפרקטיקום, וכו') – אנא אמרו להן. זאת מראש. פגישות המנטורינג יהוו גם הזדמנות להעביר לכם פידבק פורמלי לפחות פעמיים בשנה (ראו את הסעיף הבא לפירוט). המשוב נועד על מנת לאפשר לכם להבין כיצד סגל המגמה רואה את ההתקדמות שלכם. במידה וצצות בעיות, מובן שטוב יהיה אם לדעת עליהן מראש, כדי שתיווצר הזדמנות לשפר את הדברים.

תחנות הערכה ומשוב

פעמיים בשנה דן סגל המגמה בהתקדמות של כל סטודנט ובהתרשמות מתפקודו האקדמי והקליני, וזאת על מנת לאפשר זיהוי של נקודות חוזק וקושי. דיון זה מסייע לנו כסגל להחזיר משוב במידת הצורך, ולסייע למי שנזקק לכך. תחנות הערכה אלה מסייעות לנו לבסס החלטות בנוגע למעבר בין שנה א ל ב, וכן לגבי בשלות המועמד לסיים את התואר, לצאת להתמחות ו/או להמשיך לדוקטורט.

יש לציין – המעבר בין שנה לשנה איננו אוטומטי, וכך גם הדברים אמורים לגבי סיום התואר. כחלק מאחריותנו האקדמית והמקצועית, אנו מצפים לאשר את סיום התואר והיציאה להתמחות למועמדים מתאימים – כלומר, למי שעמדו בחובות האקדמיים והטיפוליים בהצלחה.

כמו כן, בהמלצות שתבקשו לקבל ממדריכי הפרקטיקום (לדוג', לקראת התמחות) תופיע גם "פסקת מגמה", שבה תינתן חוו"ד כללית של הסגל עליכם כסטודנטים (התקדמות בתזה, התמקמות בין אישית במגמה ובכיתה, חריצות, אתיקה).

פעילויות מגמה

לאורך השנה, תתקיימנה פעילויות שונות מטעם המגמה. אנחנו תופסים את תקופת הלימודים שלכם במגמה ככזו שבה יש ערך רב להתפתחות מעבר לשיעורים הרגילים. אלה הן שנתיים שבהם יש אפיקים רבים ללמידה, בפורומים שונים. על כן, לאורך 2 שנות התואר, נקיים את האירועים הבאים, ועוד: כנס תלמידי מחקר (בד"כ במהלך סמסטר ב'), ערבי מגמה (בד"כ 3-4 פעמים בשנה), וביקורים במחלקות/מרפאות בשדה. הנוכחות באירועים הללו היא חובה. נשמח לקבל מכם רעיונות כבר בתחילת התואר וכמובן בהמשך הדרך באשר לאירועים שהייתם רוצים לקיים (ולקחת חלק בארגון), וכן באשר לתכנים שמעניין אתכם. להכניס לערבי המגמה. ככל שתהיו יותר מעורבים באירועים אלה, הרי זה מבורך.

מצפים להתחיל יחד אתכם את התואר, ומאחלים לכולנו שנתיים פוריות ומלמדות!

סגל המגמה הקלינית.